İKV BİLGİ NOTU

AB SÜRDÜRÜLEBİLİR FİNANSMAN VERİLERİ

Fırat Akan, İKV Uzman Yardımcısı

Avrupa Komisyonu, 20 Ekim 2026 tarihinde yayımladığı verilerle AB'de sürdürülebilir finansman çerçevesinin kullanımının yaygınlaşmaya devam ettiğini ortaya koydu. Komisyonun açıklamasına göre 2021 yılından bu yana sürdürülebilir ekonomik faaliyetlere yönlendirilen ve AB Taksonomisi ile uyumlu olarak raporlanan yatırımların toplam değeri 1,2 trilyon avroyu aştı. Yalnızca 2025 yılında ise bu kapsamdaki sermaye yatırımları 323,8 milyar avroya ulaştı. Özellikle enerji sektörünün ön plana çıktığı yatırımlar, yenilenebilir enerji, elektrifikasyon ve temiz teknolojilere yönelik finansmanın artırılmasına katkı sağlıyor. Böylece AB'nin sürdürülebilir finansman çerçevesi, ekonomik büyüme ile karbonsuzlaşma hedeflerini bir araya getirirken, ithal fosil yakıtlara bağımlılığın azaltılmasını ve Avrupa'nın stratejik özerkliğinin güçlendirilmesini de destekliyor.[1]

Yatırımların Gelişimi

AB Taksonomisi (*EU Taxonomy*), ekonomik faaliyetlerin çevresel açıdan sürdürülebilir olup olmadığını belirlemeye yardımcı olan bir sınıflandırma sistemi olarak öne çıkıyor. Hâlihazırda 16 ekonomik sektörde 242 faaliyeti kapsayan sistem, şirketlerin ve yatırımcıların sürdürülebilir yatırımları belirlemesini kolaylaştırırken, finansal piyasalarda şeffaflığı artırmayı amaçlıyor. Bununla birlikte Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlaması Yönergesi (*Corporate Sustainability Reporting Directive – CSRD*) kapsamında raporlama yükümlülüğü bulunan şirketlerin, faaliyetlerinin Taksonomi kapsamında bulunma ve belirlenen teknik kriterlerle uyum düzeylerini açıklamaları gerekiyor.

Komisyonun verilerine göre Taksonomi ile uyumlu sermaye yatırımları 2022 yılında 219 milyar avro, 2023 yılında 308 milyar avro ve 2024 yılında yaklaşık 324 milyar avro seviyesinde gerçekleşti. 2025 yılında ise yatırımlar 323,8 milyar avroya ulaşırken, 2021 yılından itibaren raporlanan toplam değer 1,224 trilyon avroya yükseldi. Ayrıca raporlama yapan şirketlerin sermaye yatırımları içerisinde Taksonomi ile uyumlu faaliyetlerin ortalama payı 2022 yılındaki %20,04 seviyesinden 2025 yılında %28,58'e çıktı. Bununla birlikte 2025 verilerinin henüz tamamlanmamış olması ve sektörel sınıflandırmalarda yapılan değişiklikler nedeniyle önceki yıllarla doğrudan karşılaştırılmasında dikkatli olunması gerekiyor.

Sektörel dağılıma bakıldığında ise enerji ve kamu hizmetleri sektörü, sürdürülebilir sermaye yatırımlarının %51,8'i ile ilk sırada yer aldı. Özellikle elektrik tedarikçilerinin yaklaşık 168 milyar avroluk yatırımı bu alandaki ağırlığı ortaya koyarken, imalat sanayisi %26,8 ve ulaştırma ile depolama sektörü %10,2 payla diğer önemli yatırım alanlarını oluşturdu. Öte yandan 2025 yılında Taksonomi ile uyumlu faaliyetlerden elde edilen

toplam ciro 913 milyar avroya, bu faaliyetlere ilişkin işletme giderleri ise 71 milyar avroya ulaştı. Dolayısıyla Taksonomi, yalnızca yeni yatırımların yönlendirilmesinde değil, şirketlerin mevcut faaliyetlerinin sürdürülebilirlik açısından değerlendirilmesinde de giderek daha önemli bir rol üstleniyor.

Bankacılık Sektörü ve Avrupa Yeşil Tahvillerindeki Gelişmeler

Sürdürülebilir finansmanın yaygınlaşması bankacılık sektörüne de yansıyor. Bankaların Taksonomi ile uyumlu faaliyetleri finanse eden varlıklarının, ilgili hesaplama kapsamındaki toplam varlıklarına oranını gösteren Yeşil Varlık Oranı (*Green Asset Ratio – GAR*), 2024 yılındaki %2,8 seviyesinden 2025 yılında %5,68'e yükseldi. Buna karşılık Taksonomi ile uyumlu banka varlıklarının toplam değeri 816 milyar avrodan 903 milyar avroya çıktı. Ancak Komisyon, orandaki artışın önemli bir bölümünün 2025 yılında yapılan düzenleme değişiklikleri sonucunda hesaplamaya dâhil edilen varlıkların kapsamının daralmasından kaynaklandığını belirtiyor. Bu nedenle söz konusu artışın yalnızca bankaların sürdürülebilir faaliyetlere sağladığı finansmandaki büyümeyle açıklanamayacağı anlaşılıyor.

Diğer taraftan Avrupa Yeşil Tahvil Standardı (*European Green Bond Standard – EuGB*) da sürdürülebilir yatırımların finansmanında giderek daha fazla kullanılmaya başlandı. Aralık 2024'te uygulanmaya başlayan gönüllü standart kapsamında, 2025 yılı sonuna kadar yaklaşık 21 milyar avroluk yeşil tahvil ihraç edildi. Buna ek olarak 1 Ocak-7 Ekim 2026 döneminde 39 milyar avroluk yeni ihraç gerçekleştirilirken, toplam tutar yaklaşık 60 milyar avroya ulaştı. Böylece 2026 yılının ilk dokuz ayını biraz aşan dönemde yapılan ihraçlar, standardın ilk uygulama yılındaki toplam ihraç tutarının neredeyse iki katına çıktı.

İhraççıların dağılımında şirketler %51 ile ilk sırada yer alırken, bankalar %31 ve kamu, uluslarüstü kuruluşlar ile kamu bağlantılı ihraççılar %18 paya sahip oldu. Ayrıca ihraççıların 16 farklı ülkeye yayılması, standardın coğrafi açıdan da benimsendiğini gösteriyor. Bu çerçevede Almanya %18, Hollanda %15, İspanya ve Fransa ise ayrı ayrı %12 payla öne çıktı. Avrupa Yeşil Tahvil Standardı kapsamındaki ihraçların 2026 yılında Avrupa Ekonomik Alanı'ndaki toplam yeşil tahvil piyasasının %15'ini oluşturması da standardın piyasadaki ağırlığının arttığına işaret ediyor.

[1] Avrupa Komisyonu, "Commission data shows continued growth in sustainable investments across the EU ", 20.10.2026, https://finance.ec.europa.eu/news/commission-data-shows-continued-growth-sustainable-investments-across-eu-2026-10-20_en